

Landbruks- og
matdepartementet

Nytt fra Landbruks- og matdepartementet

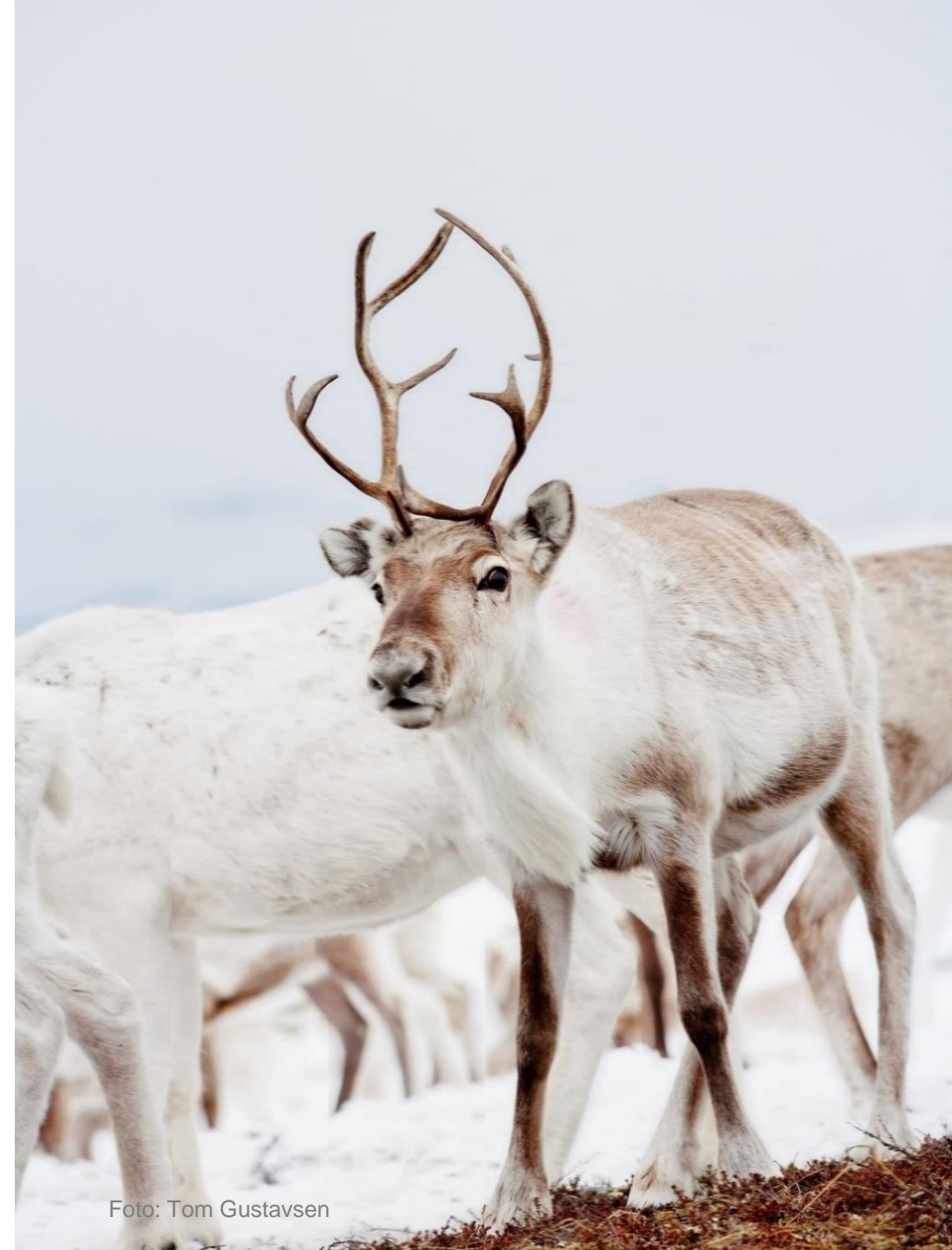
Viil Søyland, ekspedisjonssjef Landbrukspolitisk avdeling

Reindriftnkonferanse Karasjok 21. oktober 2024

Foto: Tom Gustavsen

Innhold

- Politisk ledelse i LMD
- Arbeidet med ny reindrifftslov
- Jovsset Ánte Sara
- Markedssituasjonen
- Reindrifftsavtalen 2024/2025
- Grensekryssende reindrift
- Tiltakspakke for reindrift og energi
- Oppfølging av meglingsavtalene Fosen

Politisk ledelse i Landbruks- og matdepartementet

Geir Pollestad

Landbruks- og matminister

Wenche Westberg

Statssekretær

Henrik Nordtun Gjertsen

Politisk rådgiver

Reindrifftsloven

- Hurdalsplattformen
- Regjeringens beslutning
- Sametinget og NRLs lovarbeid
- Organisering av arbeidet
- Medvirkning og deltagelse

Departementets prosess

- Organisering av arbeidet
- Innspillsmøter
- Referansegrupper
- Konsultasjoner med NRL og Sametinget
- Interne prosesser i departementer og regjering
- Alminnelig høring 1. juli – 1. oktober 2024
- Til Stortinget senest 10. april 2025

Konsultasjoner

- Totalt 14 konsultasjoner så langt
- Prosessen omforent
- Hovedtema for lovarbeidet omforent
- Arbeidsmøter og konsultasjoner
 - Fri diskusjon i arbeidsmøter
 - Konsultert om hvert tema
- Funnet løsninger sammen

Foto: Landbruks- og matdepartementet

Endringsforslag sendt på høring 1. juli 2024

Tre hovedområder:

1. Erstatningsbestemmelsene
2. Intern organisering
3. Jordskifte

Tema 1: Erstatningsbestemmelsene - Dagens erstatningsbestemmelser §67

- Solidarisk (felles) objektivt ansvar for alle reieiere i distriktet.
- Alle har ansvar utad, uansett om reien din ikke har gjort noen skade.
- I oppgjøret innad - hvis dokumentere at din rein ikke har gjort skade – kan slippe å betale.

[Solidarinnkreving - når flere er ansvarlig for samme krav - Statens innkrevingsentral \(sismo.no\)](https://sismo.no)

Erstatning – Femund-dommen (HR-2018-872-A)

Foto: Tore Meek, NTB scanpix

- Er reindrifftsloven § 67 diskriminerende?
- Loven må revideres snarlig
- Erstatningsansvaret bør likestilles så langt som mulig

Lovforslag § 67

- Primært reineier – sekundært solidaransvar.
 - Større grad av likebehandling
 - Sikre skadelidte erstatning.
- “Innen rimelig tid”.

[Reindriftsloven m/forskrifter \(Heftet\) - Jus | NorskeSerier](#)

Landbruks- og
matdepartementet

REINDRIFTSLOVEN (LOV OM REINDRIFT)

av 15. juni 2007 nr. 40

med endringer, sist ved lov
av 19. juni 2015 nr. 65
(i kraft 1. oktober 2015)

samt
FORSKRIFTER

CAPPELEN DAMM
AKADEMISK

LOVDATA

Tema 2: Reindriften interne organisering

- Reindriften lovens bestemmelser om interne forhold skal gi grunnlag for internt selvstyre i reindriften
- Reindriften loven av 2007 har virket i 17 år. Det har etter hvert blitt tydelig at flere av bestemmelsene ikke har virket etter sin hensikt
- Endringsforslagene er utarbeidet i tett samarbeid med næringen selv

Foto: Landbruks- og matdepartementet

Bestemmelser knyttet til siidaandelen

- Krav til siidaandelslederens deltakelse i siidaen (§ 10)
- Overføring av ansvaret som leder av siidaandel (§ 15)
- Avvikling av siidaandel (§ 16)

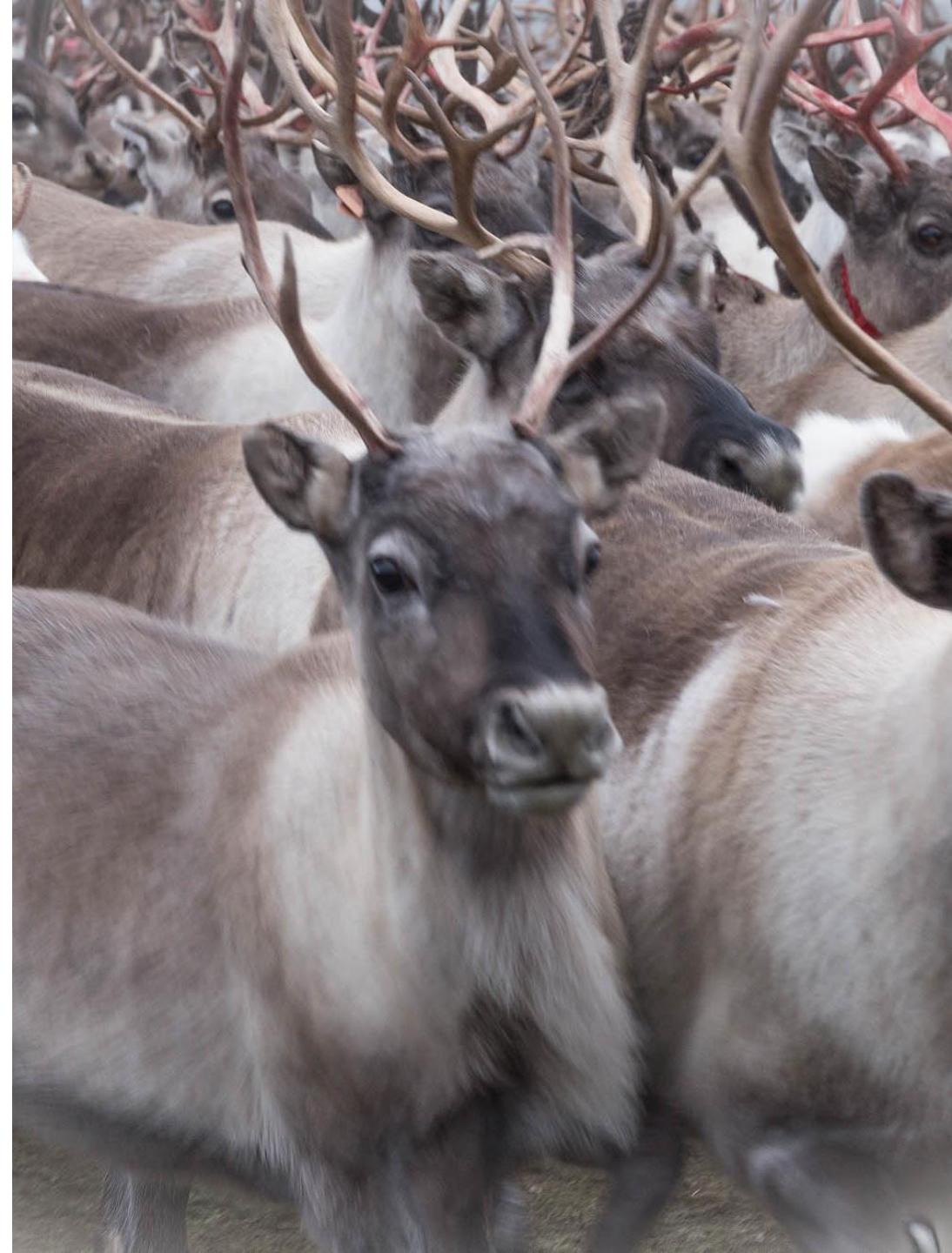
Foto: Landbruks- og matdepartementet

Distriktsstyring

- Overføring av myndighet til årsmøte
- Distriktskasse

Foto: Landbruks- og matdepartementet

Bruksregler, distriktsplaner og reduksjon av reintall

- Bruksreglene
 - Offentlighet
 - Innholdet
- Distriktsplan
- Reduksjon av reintall (§60)

Reduksjon av reintall - ny § 60 a

Overstiger reintallet i siidaen det reintall som er fastsatt etter § 60, skal siidaen utarbeide og gjennomføre én av følgende reduksjonsplaner:

- a. **et ulikt reintall** for hver siidaandel. En slik beslutning krever **enstemmighet** blant lederne av siidaandelene, eller
- b. **en lik øvre grense** for hver siidaandel. Dersom dette ikke er tilstrekkelig, må hver siidaandel redusere det overskytende antall forholdsmessig. En slik beslutning krever tilslutning fra et **flertall** blant lederne av siidaandelene.

Reindrifftsstyret har ansvar for at det settes frister for utarbeidelse av reduksjonsplan og gjennomføring av reintallsreduksjon. **Dersom siidaen ikke klarer å gjennomføre** en reduksjonsplan etter første ledd bokstav a eller b, **skal reindrifftsstyret foreta reduksjonen** med grunnlag i siidaens reduksjonsplan.

Dersom siidaen ikke **utarbeider** en reduksjonsplan, **skal reindrifftsstyret foreta en reduksjon som innebærer et likt reintall** for alle siidaandelene i siidaen.

Tema 3: Reindriften tilgang til jordskifteretten

- Reindriften har ikke tilgang til jordskifterettens virkemidler i dag
- Ble ikke gitt tilgang i ny jordskiftelov 2013
- Men i konsultasjonene enighet om å jobbe for dette fremover - Jordskiftegruppa 2014
- Jordskiftegruppas rapport 2016

Foto: Tom Gustavsen

Forslag - jordskifte

Forslag:

1. Foreslår at reindriften skal kunne gå til jordskifteretten med
 - rettsfastsettende saker og
 - rettsendrende saker(f.eks.: konfliktløsningsmekanisme v/ uenighet om bruksregler)
2. LMD oppretter et meddommerutvalg («reindriftdomstol»)

Foto: Tom Gustavsen

Reindriften - videre prosess

- Vurdering av høringsinnspill
- Arbeid med lovproposisjon til Stortinget
- Prosess i regjering/mellom departement
- Fortsatt dialog i referansegrupper og arbeidsgrupper
- Konsultasjoner med Sametinget og NRL
- Behandling i Sametingets plenum mars 2025
- Lovproposisjon sendes over til Stortinget senest 10. april 2025
- Behandling i Stortinget inneværende periode

Foto: Tom Gustavsen

FNs menneskerettighetskomitè sin uttalelse om Jovsset Ánte Sara

- FNs menneskerettighetskomitè sin uttalelse
 - Anerkjenner behovet for reduksjon
 - Ikke rimelig og fornuftig begrunnelse for å ikke følge Sametingets ønske (200 rein).
 - Ikke nødvendig for overlevelsen av næringen at alle under 200 rein også må redusere.
- Forslaget – enighet – økt mulighet til å ivareta reineiere med rein under 200
- Videre prosess

Reindrifftsavtalen 2024/2025

Markedssituasjonen

- Under 1 % av den totale produksjonen av rødt kjøtt - 60.000 - 80.000 rein årlig uttak
- Normalår 1900 tonn - herav 300 privat/nærmarkedet
- Vært et godt marked over år - men sårbart
- Økt pris til produsent – økningen tas ikke ut i markedet
- Markedsutvalget for reinkjøtt
- Støtte til næringsmiddelbedrifter i nord

Foto: Tom Gustavsen

Reindrifftsavtalen 2024/2025

- Hovedprioriteringer

- 8. februar enighet om ny reindrifftsavtale.
- Økning på 25. mill. kr til 225 mill. kroner (12,5 pst)
- Hovedprioriteringer
 - Direkte tilskudd
 - Ivaretagelse av reindrifftens arealer
 - Klimatilpassing
 - Beredskap

Foto: Tom Gustavsen

Reindrifftsavtalens bredde

- Kunnskapsinnhenting
 - Markedstiltak
 - Tilleggsnæringer
 - HMS-tjeneste
 - Prosjekt mot hets og rasisme
-
- De siste årene bygd tjenester rundt reindriffta:
 - Rådgivningstjeneste arealsaker NRL
 - Helsetjenesten for rein
 - HMS-tjenesten i reindriffta
 - Etablering av beredskapsutvalg og styrking av beredskapsfondet
 - Digitalt merkeregister og tilskuddsbehandling

Arbeid som skal leveres til neste års forhandlingene

- Utredning av rådgivning for reindriftsnæringen
- Prosjekt hets og rasisme
- Evaluering lærings- og omsorgsbaserte tjenester
- Gjennomgang av RUF-forskriften

- Arbeidsgruppe beredskap

Foto: Tom Gustavsen

Grensekryssende reindrift

- Norsk-finsk reingjerdekonvensjon
- Overenskomst med Russland
- Grensekryssende reindrift mellom Norge og Sverige

Foto: Tom Gustavsen

Tiltakspakke reindrift og energi

Formål å legge til rette for bedre ivaretagelse av reindriften ved planlegging og utbygging av energi

- Forslag til ny metodikk for konsekvensutredning av reindrift - ferdigstilles i løpet av høsten. Arbeidet med ny KU forskrift startet.
- Rovilt
 - Konsultert om 27 tiltak
 - Juridisk vurdering av forpliktelsene i Bern konvensjonen og de folkerettslige forpliktelsene Norge har for reindriften.
- Reindriftsavtalen
 - Økning av distriktstilskuddet
 - Styrking av NRLs rådgivningstjeneste i arealsaker
- Økt bevilgning til forbedringer av arealbrukskartene og ny mal for distriktsplan
- Styrking av Landbruksdirektoratet
- Tilskudd til reindriften for andel av verdiskaping fra vindkraft
- Etablering av nasjonalt kontaktforum

Det gjennomføres konsultasjoner med Sametinget og NRL om de enkelte tiltakene

Fosen - tilleggssareal

- Energi/reindrift, HR-dom, demonstrasjoner, megling
- Nibio levert sin rapport
- Regjeringen har kommunisert at de har valgt å gå videre med NIBIOs anbefaling
- Skal lages en reguleringsplan for å gi reindriften nødvendige rettigheter
- Men ikke en utvidelse av det samiske reinbeiteområdet
- Retten til reinbeite ut konsesjonstida for vindkraftparken på Fosen
- Mål om at et tilleggssareal kan tas i bruk vinteren 2026/2027

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

